

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PL – V. Vančura: Rozmarné léto**Lázeňské místo Krokovy Vary**

Na podivuhodné řece Orši leží město dobré pověsti a dobré vody. Voda vyvěrá na stinných místech a devět nejmohutnějších pramenů, zachycených devaterou studnicí, je označeno jmény devíti Múz. Jde o lázně Krokovy Vary. Jde o město otevřené, vystavené zpola z cihel, zpola z bláta a z kamene, o město pochybeného stavitelství a stálého zdraví.

Ha, říkává varský starosta, snímaje karty, u nás se nezhálí. Hej rup! naše osada v pospěchu a v ušlechtilém závodění přichází k červnu šestého měsíce nezpovzdívši se a vyčkávajíc pravidelné lhůty.

Nuže v těchto koninách účelnosti a kvapícího času (ach, kdepak se zhurta nestárne a kde je obyvatelstvo, jehož prostředky nejsou posvěceny) bylo několik usedlostí a něco majetku dosti starobylého. Byl získán z největší části ve hře, jež se nazývá MALÁ - VELKÁ nebo MALÁ BERE. Je to majetek pozeňnaný a je dobře spravován, neboť, namoutě, zdejší měšťané jsou kovaní kupci a nic jim nepřekáží, že jsou Krokovy Vary lázně jen deváté velikostí, nevhodné oblačností, chabého zařízení slunečního, neprosákové půdy a zřidel nikoliv vroucích. Necht' si! Třebas nemá kanalizace, je to přece město bodré a počestné.

Čas

Kalendář more Gregoriano rudl prvou nedělí červnovou a zněly velké zvony. Čas šel vpřed rychlým krokem, jako tomu bývá vždy ve chvílích prázdně a o velikých svátcích. Blížila se hodina osmá, hodina, o níž se vypráví, že je to čenich smečky denního času a že vás vyslídí, stůj co stůj.

Stáří a poloha ústavu Antonína Důry

V tuto chvíli zpěvem a rozmarnou hrou byl počat děj tohoto vypravován v plovoucím domě Důrově. Prám Antonínův, na němž jsou zbudovány lehké stavby plovárenské, jest upoután, kde se hřbet Orše poněkud čeří, větre písčinu zvicí padesáti sáhů. V těchto místech břeh směrem k městu je pokryt vrbinami, končícími se před zahradami jircháří a výrobců oplately. Zarůstá příliš každého léta, zachovávaje vzhled ježatosti téměř neušlechtilé. Nikdo jich neštípí, a těm, kdo jdou k řece, nezbývá než maličko stezek, žel, úzkých. Na počátku cest je zaraženo po tyči zhruba omalované, jež, jako oslice sedlo, nese nápis: *Říční lázně*.

Ach ovšem, děl purkrabí, jemuž se kdysi v století čtrnáctém namanulo jednati zpřímá, ach ovšem, koupejme se! Řka to, prošel křovisky až k písčině a vykonal, co byl již řekl. Od těch dob, pokud paměť sahá, se užívalo těchto míst podle jejich určení.

Antonín Důra

Dozpívav svoji písničku, veliký Antonín složil ruce na zádech a maní dýchal na kuličku teploměru. Sloupec téměř neúplatný sotva se pohnul a Důra znamená tuto řádnost měl několik myšlenek, jež se vystřídaly v sledu míšených karet.

Tento způsob léta, děl vposled, odvraceje se od přístroje Celsiova, zdá se mi poněkud nešťastným. Je chladno a můj dech, jakkoliv jsem nepozřel vody, je mrazivý. Který měsíc nám zbývá, jestliže ani červen není dost vhodný, abychom pečovali o zdraví a o tělesnou čistotu?

Nuže, ať je podnebí příznivé čili nic, tyto věci nesnesou odkladu.

Řka to ujal se mistr řemene, svlékl svůj šat a dívaje se dolů do vody, jež zrcadlila jeho dlouhé zarostlé nohy, roubení bazénu a nebeskou báň, znamenal obraz obrácené nádoby, kterou kdosi neuměle postavil právě na okraj, a dodal:

Ach, plovárna a tato číška jsou prázdný.

(*Vančura V.: Rozmarné léto, MAŤA 2004, str. 8 -9*)

Interpretace ukázky:

1. Kde se odehrává děj ukázky?
2. Jaký slohový postup zvolil autor v první části ukázky?
3. Kdy se děj odehrává? Jakým způsobem autor vyjádřil tento čas? Doložte ukázkou a vysvětlete.
4. Co je myšleno plovoucím domem Důrovým?
5. Kdo a kdy založil říční lázně?
6. Jaké bylo počasí v den, kdy se šel A. Důra koupat?
7. Popište na základě uvedených textů, jak je zastoupena složka epická a lyrická.
8. V ukázce je zachován autorův způsob psaní přímé řeči. Vyznačte dle pravidel přímou řeč uvozovkami.
9. Jaké jazykové prostředky používá autor ve svém díle? Vyhledejte je v textu. Jsou pro tvorbu 20. století typické?

V. Vančura: Rozmarné léto

1. Určete literární druh, žánr díla.
2. Jaké časové období zachycuje kniha?
3. Uveďte hlavní postavy díla, stručně je charakterizujte.
4. V čem asi tkví nestárnoucí kouzlo daného díla?

5. Vyjmenujte další díla V. Vančury.

6. Kdo režíroval filmové zpracování v roce 1967?

7. Vysvětlete: *imaginativní* literární proud

8. Napište další proudy české meziválečné literatury, stručně je charakterizujte a uveďte hlavní představitele.